

Anekdotárium Vladimíra Škutiny –

Už jste slyšeli, že prý fotografie odvrácené tváře Měsíce, které pořídili při svém vánočním letu američtí kosmonauté, jsou retušovány? Ty krátery a různá moře jsou tam přimalovány. My na naší černobílé televizi to tak nepoznáme, ale na barevné to bylo vidět velice dobře. Byl to trik. Tam prý všude na té odvrácené tváři Měsíce jsou už dávinko širé lány kukuřice.

ŘÍKALI to kluci na jednom pondělku mládeže v Ústí v Domě kultury. Byl jsem tam pozván jako host a znovu se ukázalo, že studnice českého humoru je nevyčerpatelná. V sále bylo asi tak osm set mladých lidí a způsob, kterým se s nimi bavili mladý Dušek a jeho partner Kovařík z Kladivadla by nezarmoutil ani nejnáročnějšího intelektuála starší generace. Otázky, jimiž se mladí lidé obraceli na své hosty, by mohly zmást nezasvěceného pozorovatele. A taky jeden nezasvěcený pozorovatel, s nímž jsem se potom náhodně dal do řeči (anebo že by se on byl dal náhodně do řeči se mnou?), kroutil hlavou, jaké to mají mladí lidé divné zájmy. Otázky se týkaly hodně našeho drůbežářství. Jak je to třeba s kapro-kachními farmami? Jak se pozná při drůbkách peří husy a jejího mužského partnera? Co si říkají dvě libušské husy, když na ně přes plot pokřikuje přespolní husák? A spoustu otázek na labutě a na volavky. A taky na jeřáby, kteří už netáhnou.

Ukázalo se, že mládež se nyní správně obrací k hospodářským otázkám a z nich dává na první místo výživu, životní úroveň a palčivé — dříve by se řeklo komunální problémy.

Nejednou se objevily dotazy na sousedské vztahy v domě. Jako třeba jestli má soused, který přichází na návštěvu, raději zazvonit anebo zaklepat. Je-li dobré v sousedově bytě navrhovat přestavbu nábytku podle sousedova vkusu anebo to rovnou předvést, zatím co hostitel šel vařit kávu. Pak taky kdo má mýt schody a jestli se mají schody mydlit anebo jen polivat vodou.

Některé dotazy se dotýkaly mrazírenského průmyslu. Známé přísloví o rybě, která třetí den zapáchá, může náš mrazírenský průmysl značně pooprávit. Jsou dokonce známy případy, kdy po několikaměsíčním držení v zmrazeném prostředí ztratí ryba svůj nepříjemný bahenní či mořský zápach dostane docela jinou — dalo by se říci nebezpečně domáckou příchuť.

Vůbec mě veliká paleta zájmů ústecké mládeže příjemně překvapila a vůbec se nedivím, že náhodný pozorovatel byl zmaten. Pak byla pochopitelně řada historických otázek. Nejvíce z války prusko-rakouské v roce 1866. Ale to bylo asi tím, že výročí té války bylo vzpomenuto nedávno v televizním seriálu Šňatky z rozumu, takže mladí lidé měli spoustu nezodpovězených problémů.

●●●

UPOZORNILI mě čtenáři na dva příběhy z prusko-rakouské války z roku 1866. Když vtrhli Prajzi do Čech, padl jeden z pruských generálů a jeho duše se odebrala na nebesa. A tam dva ukazatelé směru „Nebe" a „Peklo". I odebral se po šipce do nebe. Den nato byl zastřelen druhý pruský generál a i jeho duše stoupala k rozcestí a taky on se vydal ve směru ukazatele do nebe. Sotva však tam vstoupil, viděl, jak první generál se smaží v kotli. „Prokristapána" poleká se duše druhého generála. „Takhle vypadá nebe?" „To je právě ten malér, „zaskřehotá z kotle duše prvého generála. „Tady je peklo. To zas nám ti zatracení Češi vyměnili směrovky!"

JEŠTĚ jeden příběh z prusko rakouské války. Když vtrhli Prusové v onom již zmíněném šestašedesátém roce do Čech, česká děvčata se před nimi zavírala a pohrdala jimi. Výjimku tvořilo několik starších dam ze Spolku přátel B. Velikého. I zželelo se jedné z dam ze SPBV jednoho modrookého Prusa a pozvala jej k sobě domů. Sotva se za vojínem zavřely dveře už už se chystal k erotickému vzplanutí. Dáma jej uklidnila, že na před povečeří. Povečeřeli a zas... Ještě moučník. Snědli tažený štrúdl. A... ještě skleničku vína. Popili a vojín už planul touhou. Dáma, která chtěla dokázat, že se ve SPBV lecčemu naučily, přikázala, že ještě vypijí kávu. A hned přinesla ruční mlýnek na kávu. Sotva vojín spatřil mlýnek, popadl vojenský kabát a šups — rovnou z okna na ulici a jako žíznivá čára zmizel za nejbližším rohem.

Po nějakém čase potkala dáma vojína a chtěla ho přísnit za nešlušný útěk. Jenže vojín ji zaskočil: „A proč jsi ty telefonírovala na komandaturu?"

Jenže... teď mě napadlo — tato anekdota je přímo čítankovým příkladem, jak humor a vtip přehání a jak říká William Shakespeare, cokoli je přehnáno, je mimo účel hry.

Copak tenkrát za prusko-rakouské války fungovaly telefony?

●●●

PANÍ Milka Hipmanová mi napsala příhodu z pražské tramvaje. Za Malostranským náměstím u kostela svatého Tomáše se dvojkolejka zužuje v jednokolejku. Tramvaj, která přijede z opačné strany později, musí počkat, dokud protijedoucí elektrika neprojede.

Stalo se jednou časně zrána, že dva tvrdošíjní řidiči současně vjeli na jednokolejku a zůstali stát předními skly proti sobě. Bylo to přímo uprostřed zmíněné jednokolejky, takže se těžko dalo odhadnout, který z nich měl blíže k vjezdu do zúžené ulice. Kromě toho tato okolnost nezajímala ani jednoho ani druhého. Vzplálí vzájemnou nenávistí a zlobou typicky časně ranních mezilidských vztahů.

Slova byla málo slyšitelná a proto hlavně gestikulovali, klepajíce se na čelo a předvádějíce vlastními obličeji masky středoafrických divochů.

Cestující napřed pobaveně přihlíželi, ale když to trvalo nějakou dobu a čas přece jen běžel, začali reptat, nadávat a rozdělili se na dva tábory, z nichž jeden nadával řidiči, že neustoupí a necouvne a druhý tábor nadával protijedoucímu řidiči, že vjel na jednokolejku a měl počkat.

A tu skupinka mladíků na zadní plošině začala žertovat jak na účet

ZÍTŘEK, č. 4/69, 29. ledna 1969, str. 6. a 5. 19/40/XII

protijedoucí tramvaje, tak vlastnímu vozu. Jako že jim to připadá jako střetnutí dvou suverénních tramvají o pojetí jízdy a ani jedna nechce ze svého stanoviska ustoupit. Jenže tamta protijedoucí je silnější (byla to nová tramvaj s mnohem větším výkonem) a je taky plnější obsazena cestujícími, takže kdyby došlo k střetnutí, pravda by byla na straně soupeřské tramvaje.

Cestující se začali bavit, začali se poznámkám a podobenstvím mladíků smát a smíchem nakazili i řidiče. Řidič se najednou obrátil do vozu a křikl: „Tak já teda couvnu — co to udělá!"

Zacouval a cestující tramvaje se nahrnuli k levé straně, aby smíchem pozdravili řidiče a cestující protijedoucí tramvaje. Jedno poraženecké přísloví říká, že moudřejší ustoupí. Cestující v tramvaji, která couvla, si tedy logicky myslelí, že jsou moudřejší a kromě toho byli rozesmátí a jejich smích tak pobouřil protijedoucí silnější a obsaženější tramvaj, že cestující i řidič, kteří dostali přednost, začali hrozit pěstmi a dávali všelijak najevo svou nenávist.

Smích naproti tomu sjednotil cestující z tramvaje, která ustoupila, takže dobrá pohoda vydržela i celou další cestu. I když někteří cestující vystoupili a nastoupili jiní. Ale dobrá nálada byla zaseta a nebylo možno ji z vozu Dopravního podniku města Prahy ani vyměst, ani vyzvonit, ani vyprášit a dokonce ani vydrkotat.

● ● ●

NEPOVAŽUJI proto od té doby přísloví o moudřejším, který ustoupí, za poraženecké. Moudrost totiž není poraženecká — píše paní Hipmanová.

ZÍTŘEK, č. 4/69, 29. ledna 1969, str. 6. a 5.